

! RAIELUBA JA HOOLDUSLÕIKUSLUBA !

Märtsikuus hakkavad mõtted tasapisi aiatööde suunas liikuma.

Esimene kevadine töö on tavaliselt viljapuude lõikus, mille hoolduslõikuseks või raieks ei ole luba vaja taotleda ja see on tavaliselt üsna selge.

👉 Ülejäänud puude raie- ja hoolduslõikuse korral peab aga silmas pidama mitmeid aspekte ja kuigi tänapäeval on info kättesaadavus parem kui kunagi varem, siis ei ole teave raieloa nõudest siiski kõigini jõudnud - tihti puutuvad arboristid kokku klientidega, kes on otsustanud oma kinnistul kasvava puu maha võtta, kuid kuuldes raieloa vajadusest, teevad imestunud näo.

!?! Miks siis ikkagi on raieluba/hoolduslõikusluba vaja, millised on taotlemise tingimused ning kuidas seda teha? 👉

👉 Lühidalt on (tiheasustusosal) raieluba kohaliku omavalitsuse nõusolek puu raieks ning hoolduslõikusluba nõusolek puu hooldamiseks (olenevalt omavalitsusest võivad need olla ka koos ühe loana või on kehtestatud ainult raieloa kohustus). Hoolduslõikusloaga antakse üksiti tingimused, kuidas puud hooldada ehk puu hooldamise eesmärk, millest arborist saab oma töös lähtuda.

👉 Hoolduslõikuseks on luba tarvilik siis, kui isiklikul kinnistul kasvaval puul (rinnasdiameetriga üle 8 cm) soovitakse lõigata oksid.

- Olenevalt puust ja tema kasvukohast võib hoolduslõikuse eesmärk olla väga erinev, kuid igasuguse hoolduslõikuse järel peaks puu säilitama liigiomase välimuse.
- On oluline, et töö käigus ei kasutataks valesid lõikemeetodeid, nt tuleb vältida rebenenud lõiked või asjatuid tüükaid.
- Hoolduslõikuseks peab valima õige aastaaja vastavalt puu liigile. Näiteks vahtra ja kase puhul peab silmas pidama mahlajooksu aega - enne mahlajooksu ja mahlajooksu ajal ei ole tavaks puuksi lõigata.
- Ei ole mõistlik puud hooldada pakasega, sest käre külm või suured temperatuurikõikumised kahjustavad värskeid lõikehaavu, tekitades neile lõhesid jm kahjustusi.
- Kõige parem aeg puude hoolduslõikuseks on siis, kui puu on täislehes, sest puu seisukorda on vegetatsiooniperioodil kõige lihtsam hinnata, ka paranevad lõikehaavad kõige kiiremini ning lõikuse eesmärki silmas pidades on lihtsaim puud tervikuna vaadelda.
- Hoolduslõikusluba ei ole vaja kuivanud okste ning vesivõsude eemaldamiseks.

👉 Raieks on luba vajalik siis, kui on vajadus puu tervikuna raiuda.

- Raieloa taotlus saab tavaliselt positiivse vastuse siis, kui ametnik on tuvastanud otsese ohu inimestele või varale.
- Sellised põhjendused nagu liiga palju lehti, liiga vähe valgust, kleepuv õietolm, ma ju ise istutasin või puu enam ei meeldi, ei ole paraku argumendid, millega raieluba taotlema minna.
- Valguse puuduse vastu saab tihtipeale abi hoolduslõikusega kuigi lehtede kogust või õietolmu see küll suurel määral ei vähenda. Ka paljude muude murede puhul aitab enamasti hoolduslõikus.
- Veel üks põhjus, miks raieluba taotletakse on hirm, et puu või tema oksad on ohtlikud. Hirm aga ei pea tähendama puu raiet, sest puu ohutuse tagab tema pidev hooldamine, seisundi jälgimine, ohutegurite märkamine ning vajadusel tegutsemine. Arboristid oskavad anda nõu mida, kuidas ja miks teha ning vajadusel seda kõike ka teha.

- Samuti võib hinnangut puu seisundile küsida puittaimede hindajalt või dendroloogilt. Sellisel juhul saab dokumendi, mis annab ülevaate puu tervislikust seisundist, mõõtmetest, väärtustest, ohuteguritest, vajalikest tegevustest, aga ka ajaloo.
- Raieluba ei ole vaja taotleda alla 8 cm rinnasdiameetriga puude, olenevalt omavalitsusest ka kuivanud ja murdunud puude raieks.
- 👉 Miks ma pean taotlema luba, kui puu asub minu kinnistul?
- Esimene põhjus on seadusandlik (tulenedes Looduskaitse seadusest) ning lähtub sellest, et kohalik omavalitsus peab oma territooriumi tiheasustusaladel kehtestama tingimused, mille alusel puid raiutakse. Igal omavalitsusel on raieloa kord veidi erinev ning mööda vaadata neist tingimustest ei saa.
- Teine, sisuline, põhjus on aga see, et iga puu on väärtus mitte ainult sellele kinnistule, kus ta kasvab, vaid loob seda kogu avalikus ruumis laiemalt. Mida suurem on puu, seda enam omab ta tähtsust linna- või muu asularuumi kujunduslikust, ökoloogilisest, keskkonnaalasest, haljastuslikust, sotsiaalsest või kultuuriloolisest aspektist või neis kõigis 🌳
- Lindude pesitsemise ajal võidakse keelata raie ja hoolduslõikus kohtades, kus on registreeritud pesitsevaid linde.
- Samuti võib omavalitsus raieloa kõrvaltingimusena nõuda raiutava puu asendamist e asendusistutust.
- ! Tutvu alati enne puu kallale minekut selle asukoha omavalitsuse poolt kehtestatud nõuetega !